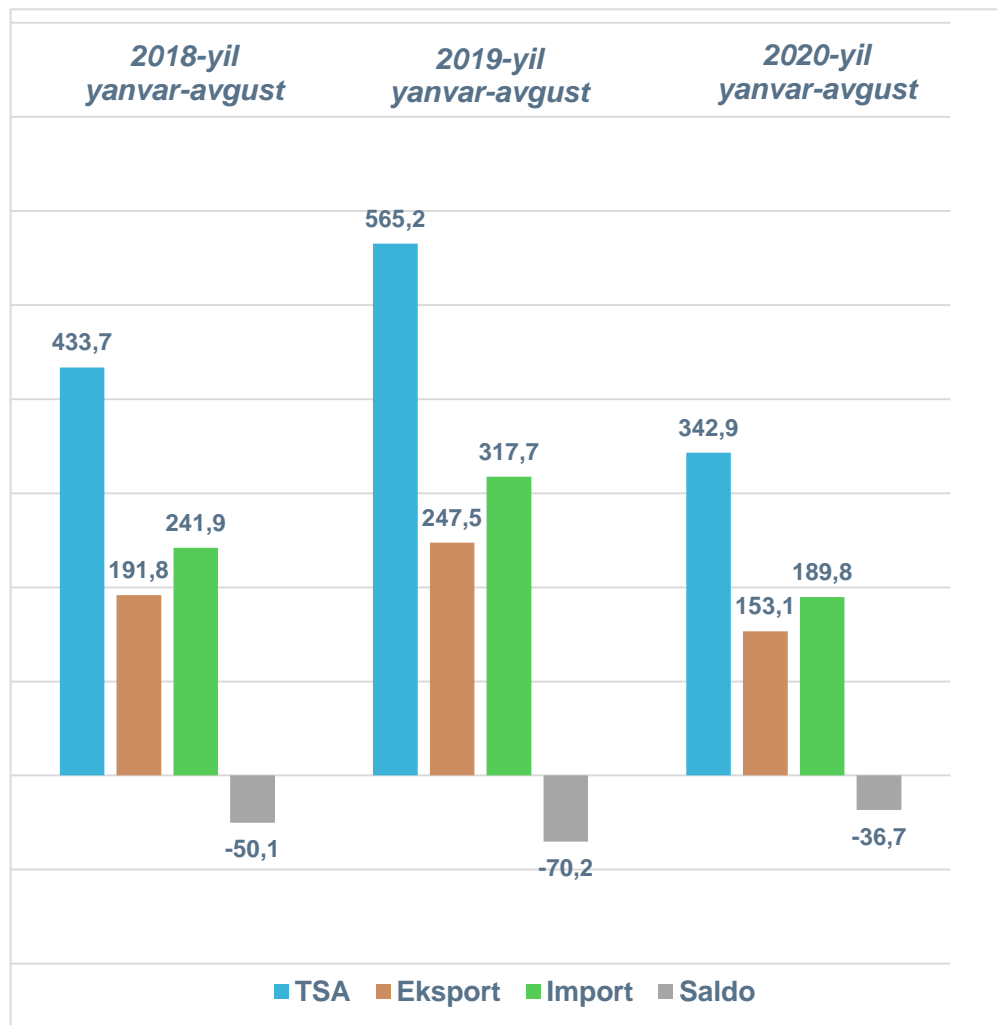

QASHQADARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020-yil yanvar-avgust oylari uchun dasflabki ma`lumot)

2020-yil yanvar-avgust oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **342,9** mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019-yilning mos davriga nisbatan **222,3** mln. AQSh dollariga yoki **39,3 %** ga kamaydi.

TASHQI SAVDO
AYLANMASI
VA BALANSI
(yanvar-
avgust, mln.
AQSh dollari)

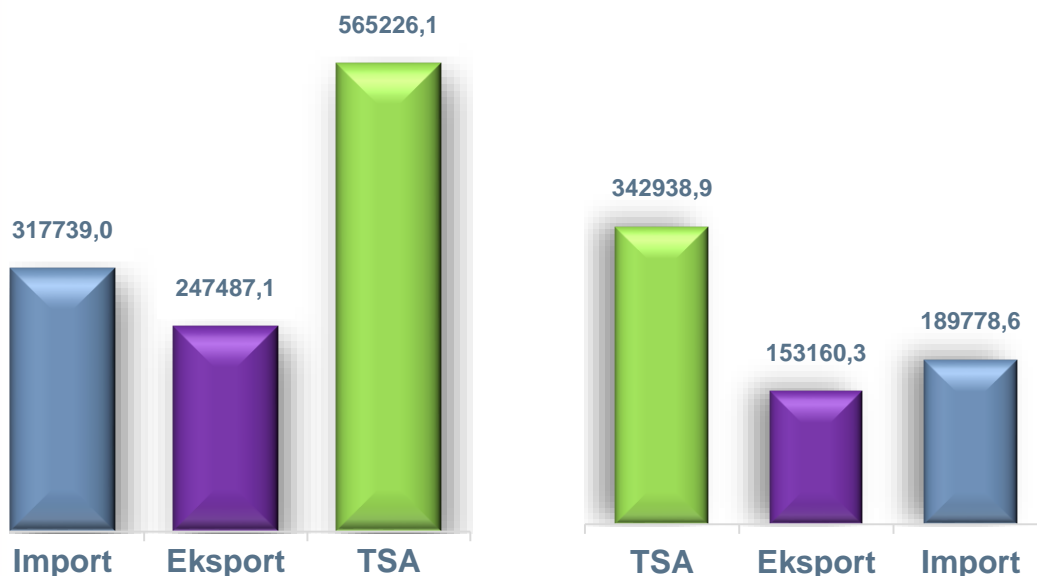
Ma`lumot uchun: Qashqadaryo viloyati tovarlar tashqi savdosi statistika ko`rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keyingi o`rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o`rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o`z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarini XSST bo`yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o`rtasida o`tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSA da eksport hajmi **153,1** mln. AQSh dollariga (**38,1** % ga kamaydi) va import hajmi **189,8** mln. AQSh dollariga (**40,3** % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida **-36,7** mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

2019-yil yanvar-avgust

2020-yil yanvar-avgust

TASHQI SAVDO
AYLANMASI
(yanvar-
avgust, ming
AQSh dollari)

So`nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo`llab-quvvatlash, import o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o`zgarishga erishildi.

Qashqadaryo viloyati, jahonning **60** dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasi (**21,6** %), Rossiya Federatsiyasi (**11,5** %), Turkiya (**10,5** %), Eron (**10,0** %), Qozog'iston (**9,1** %), Germaniya (**6,2** %), Afg'oniston (**3,9** %) va Hindiston (**3,1** %) davlatlariga to'g'ri keldi.

**QASHQADARYO
VILOYATI BILAN
TASHQI SAVDO
AYLANMASI ENG
YUQORI
ULUSHGA EGA
BO`LGAN
DAVLATLAR
(2020-yil yanvar-
avgust, ming
AQSh dollari,
ulushi,
% da)**

Top-20 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	74 172,2	10 097,0	64 074,9	21,6
Rossiya Federatsiyasi	39 347,7	22 076,0	17 271,3	11,5
Turkiya	36 003,8	18 286,0	17 717,9	10,5
Qozog`iston	31 208,3	24 474,0	6 734,7	9,1
Eron	34 248,5	33 918,3	330,2	10,0
Germaniya	21 246,6	23,9	21 222,7	6,2
Afg`oniston	13 529,3	13 463,7	65,6	3,9
Hindiston	10 647,5	430,1	10 217,5	3,1
Yaponiya	8 742,0	532,7	8 209,3	2,5
Qirg`iz Respublikasi	7 948,3	6 324,1	1 624,2	2,3
AQSH	7 861,3	10,8	7 850,5	2,3
Tojikiston	6 113,3	5 810,3	303,0	1,8
Indoneziya	5997,6	5997,3	0,3	1,7
Belarussiya	5 594,4	204,4	5 390,0	1,6
Pokiston	4 768,7	4 643,5	125,2	1,4
Fransiya	3 868,7	0,1	3 868,6	1,1
Avstraliya	3 276,6	-	3 276,6	1,0
Koreya Respublikasi	2 777,6	24,0	2 753,6	0,8
Italiya	2 756,4	-	2 756,4	0,8
Ukraina	2 716,3	1 768,9	947,4	0,8

**QASHQADARYO
VILOYATI BILAN
TASHQI SAVDO
AYLANMASI ENG
YUQORI
ULUSHGA EGA
BO`LGAN
DAVLATLAR
(2020-yil yanvar-
avgust, ming
AQSh dollari,
ulushi
% da)**

Shuningdek, qo`shni davlatlar bilan o`zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko`rish mumkin.

Xususan, qo`shni davlatlar Qozog`iston va Qirg`iz Respublikalari bilan TSA da so`nggi yillarda katta o`zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so`nggi uch yilda TSA Qirg`iz Respublikasi, Tojikiston va Afg`oniston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo`shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi va Turkiya davlatlari hissasiga to`g`ri kelgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo`yicha **20** ta yirik hamkor-davlatlar orasidan o`nta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Eron (**33 588,1** ming AQSh dollari), Qozog`iston (**17 738,9** ming AQSh dollari), Afg`oniston (**13 398,1** ming AQSh dollari), Indoneziya (**5 997,0** ming AQSh dollari), Tojikiston (**5 507,3** ming AQSH dollari), Rossiya Federatsiyasi (**4 805,1** ming AQSh dollari), Qirg`iz Respublikasi (**4 699,9** ming AQSH dollari), Pokiston (**4 518,3** ming AQSh dollari), Ukraina (**821,5** ming AQSh dollari) va Turkiya (**568,0** ming AQSh dollari) shular jumlasidandir. Qolgan **10** ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

**QASHQADARYO
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-avgust,
ming AQSh
dollari)**

Davlatlar	2018-y.	2019-y.	2020-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	97 306,8	166 381,2	74 172,2
Eksport	55 601,0	37 479,0	10 097,3
Import	41 705,8	128 902,2	64 074,9
Saldo	13895,2	-91 423,2	-53 977,6
Rossiya Federatsiyasi	43 678,4	47 102,9	39 347,7
Eksport	22 109,0	22 705,4	22 076,4
Import	21 569,4	24 397,5	17 271,3
Saldo	539,6	-1692,1	4 805,1
Turkiya	35 941,3	51 556,6	36 003,8
Eksport	20 377,5	42 500,8	18 285,9
Import	15 563,8	9 055,8	17 717,9
Saldo	4 813,7	33 445,0	568,0
Qozog`iston	27 788,5	57 405,1	31 208,3
Eksport	16 985,9	33 047,8	24 473,6
Import	10 802,6	24 357,3	6 734,7
Saldo	6 183,3	8 690,5	17 738,9
Germaniya	7 616,6	7 161,4	21 246,6
Eksport	0,1	6,0	23,9
Import	7 616,5	7 155,4	21 222,7
Saldo	-7 616,4	-7 149,4	-21 198,8
Eron	12 458,9	45 691,2	34 248,5
Eksport	11 839,3	43 940,3	33 918,3
Import	619,6	1 750,9	330,2
Saldo	11 219,7	42 189,4	33 588,1
Afg'oniston	6 633,3	16 780,6	13 529,3
Eksport	6 633,3	16 757,0	13 463,7
Import	-	23,6	65,6
Saldo	6 633,3	16 733,4	13 398,1

**QASHQADARYO
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-avgust,
ming AQSh
dollari)**

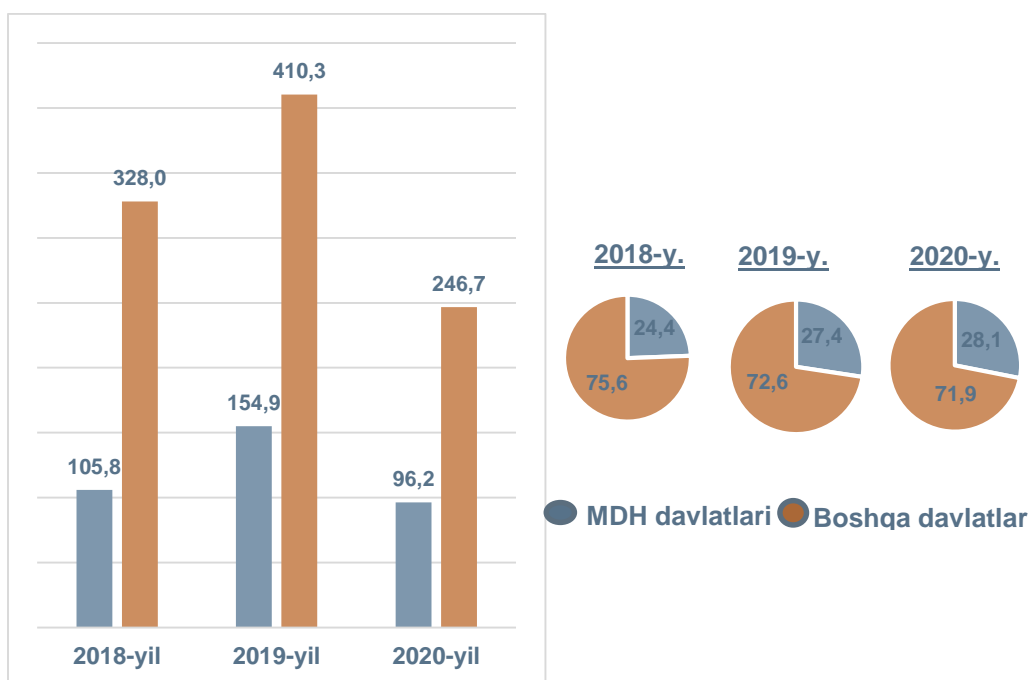
Davlatlar	2018-y.	2019-y.	2020-y.
Hindiston	4 409,1	4 054,2	10 647,6
Eksport	142,1	103,8	430,1
Import	4267,0	3 950,4	10 217,5
Saldo	-4 124,9	-3 846,6	-9 787,4
Yaponiya	8 844,9	5 946,8	8 742,0
Eksport	-	16,2	532,7
Import	8 844,9	5 930,6	8 209,3
Saldo	-8 844,9	-5 914,4	-7 676,6
Qirg'iz Respublikasi	2 390,7	9 993,7	7 948,3
Eksport	1 198,0	9 913,0	6 324,1
Import	1 192,7	80,7	1 624,2
Saldo	5,3	9 832,3	4 699,9
Indoneziya	20 233,0	9 756,3	5 997,6
Eksport	20 233,0	9 756,3	5 997,3
Import	-	-	0,3
Saldo	20 233,0	9 756,3	5 997,0
AQSH	4 709,5	6 087,3	7 861,3
Eksport	23,8	15,3	10,8
Import	4 685,7	6 072,0	7 850,5
Saldo	-4 661,9	-6 056,7	-7 839,7
Belarussiya	1 268,0	3 678,9	5 594,4
Eksport	269,2	342,6	204,4
Import	998,8	3 336,3	5 390,0
Saldo	-729,6	-2993,7	-5 185,6
Tojikiston	16 366,5	16 385,8	6 113,3
Eksport	15 852,2	15 615,3	5 810,3
Import	514,3	770,5	303,0
Saldo	15 337,9	14 844,8	5 507,3

**QASHQADARYO
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-avgust,
ming AQSh
dollari)**

Davlatlar	2018-y.	2019-y.	2020-y.
Pokiston	3 658,3	3 408,7	4 768,7
Eksport	3 640,8	2 968,1	4 643,5
Import	17,5	440,6	125,2
Saldo	3 623,3	2 527,5	4 518,3
Fransiya	1 260,5	4 414,3	3 868,7
Eksport	0,3	-	0,1
Import	1 260,2	4 414,3	3 868,6
Saldo	-1 259,9	-4 414,3	-3 868,5
Avstraliya	-	-	3 276,6
Eksport	-	-	-
Import	-	-	3 276,6
Saldo	-	-	-3 276,6
Italiya	10 150,8	2 344,7	2 756,4
Eksport	-	-	-
Import	10 150,8	2 344,7	2 756,4
Saldo	-10 150,8	-2 344,7	-2 756,4
Janubiy Koreya	77 630,3	22 236,6	2 777,6
Eksport	2,7	955,0	24,0
Import	77 627,6	21 281,6	2 753,6
Saldo	-77 624,9	-20 326,6	-2 729,6
Ukraina	5 902,2	12 323,9	2 716,3
Eksport	485,0	3 330,0	1 768,9
Import	5 417,2	8 993,9	947,4
Saldo	-4 932,2	-5 663,9	821,5

Viloyatimizda tashqi savdoni qo`llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo`yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2020-yil yanvar-avgust oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **28,1** % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi o`tgan yilga nisbatan ulushi **0,7** % ga kamaygan.

QASHQADARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-avgust, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

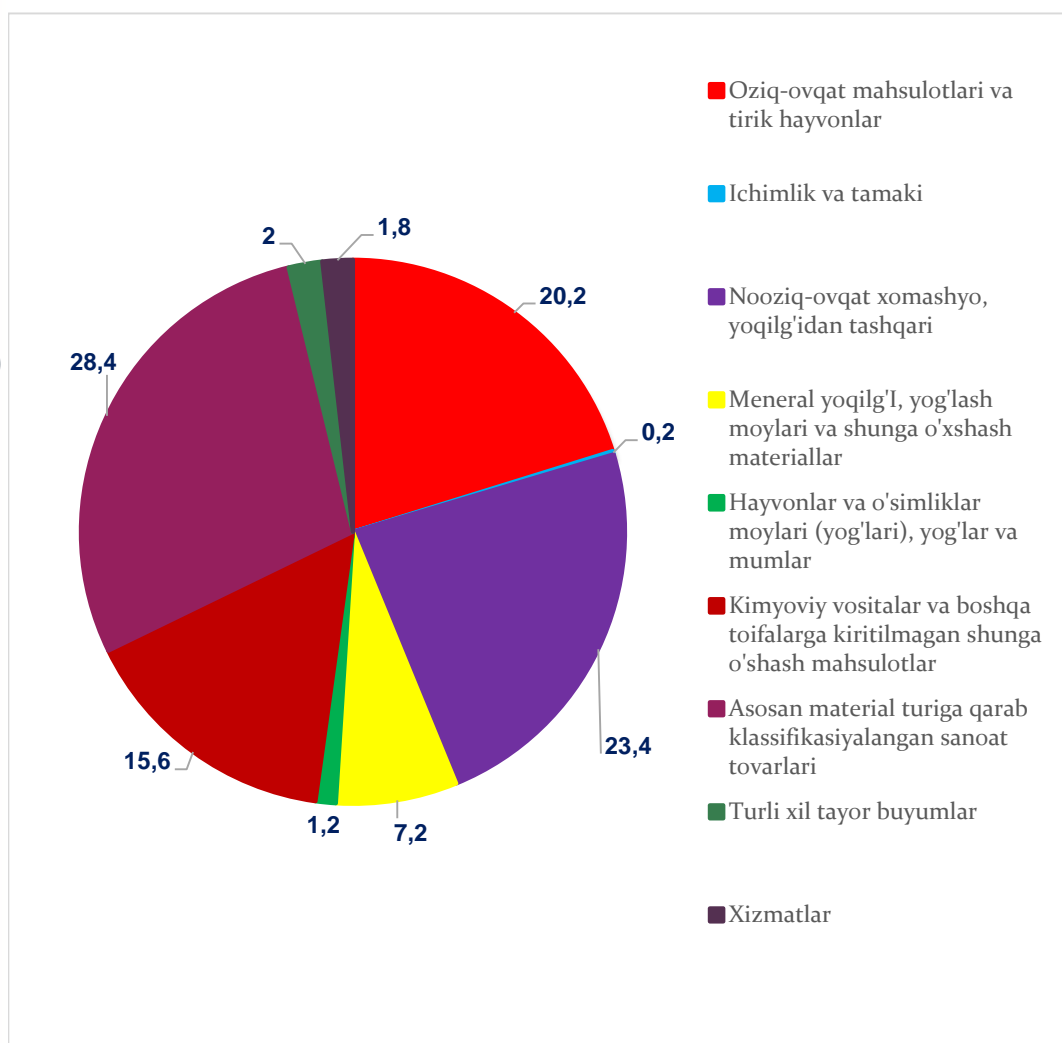
Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2020-yil yanvar-avgust oylarida kamaydi (2019-yil shu davriga nisbatan **39,9** % ga kamaydi) va jami TSA dagi ulushi **71,9** % ni tashkil etdi.

QASHQADARYO VILOYATINING EKSPORTI (2020-yil yanvar-avgust)

Joriy yilning yanvar-avgust oylarida viloyatning eksportyorlar soni **40** tani tashkil etib, ular tomonidan **153,1** mln. AQSh dollari (2019-yilning mos davriga nisbatan **38,1** % ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishini ta'minladi.

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **98,2** % ni tashkil etib, ular asosan oziq-ovqat va tirik hayvonlar (**20,2** %), sanoat mahsulotlari (**28,4** %), yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari (**23,4** %), kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar (**15,6** %), mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar (**7,2** %), har xil tayyor mahsulotlar (**2,0** %), hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar (**1,2** %) va ichimliklar va tamaki (**0,2** %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

**EKSPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-avgust)**

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
EKSPORT TARKIBI
(2020-yil
yanvar-avgust)**

Tarkibi	Ming AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, %		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	153 160,3	91 524,4	61 635,9	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	1 796,0	1 796,0	-	1,2	2,0	-
Ichimliklar va tamaki	43,4	1,7	41,7	-	-	0,1
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	11 087,9	7 785,9	3 302,0	7,2	8,5	5,4
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	242,7	4,5	238,2	0,2	-	0,4
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	30 864,0	6 160,8	24 703,2	20,2	6,7	40,1
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	43 571,6	31 454,0	12 117,6	28,4	34,4	19,7
Sanoat mahsulotlari	3 009,4	229,0	2 780,4	2,0	0,3	4,5
Mashinalar va transport uskunolari	35 889,1	35 391,2	497,9	23,4	38,7	0,8
Har xil tayyor mahsulotlar	2 723,4	1 088,8	1 634,6	1,8	1,2	2,7
Xizmatlar	23 932,8	7 612,5	16 320,3	15,6	8,2	26,3

MDH mamlakatlari va boshqa mamlakatlarga eksportning yo`nalishi bo`yicha farqlanishlar mavjudligi kuzatilmoqda. Xususan, MDH mamlakatlariga eksportning asosiy qismi xizmatlar hissasiga to`g`ri kelmoqda, keyingi o`rinlarda eksport hajmi bo`yicha asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari, mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar hamda turli xil tayyor buyumlarga to`g`ri kelmoqda.

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTINING
O`SISH
SUR`ATLARI
(2020-yil
yanvar-avgust)**

Tarkibi	2019-yilning mos davriga nisbatan, %		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	61,9	71,5	56,7
shu jumladan:			
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	62,9	-	-
Ichimliklar va tamaki	3,9	13,2	0,2
Yoqilg'i bundan mustasno, noziq-ovqat xom ashyolari	42,5	28,3	53,9
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	47,4	46,5	-
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	52,3	77,1	22,9
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	77,9	120,6	68,6
Sanoat mahsulotlari	4,3 m.	4,1 m.	10,7
Mashinalar va transport uskunolari	65,1	63,4	65,1
Har xil tayyor mahsulotlar	61,2	64,7	56,7
Xizmatlar	57,4	66,1	44,8

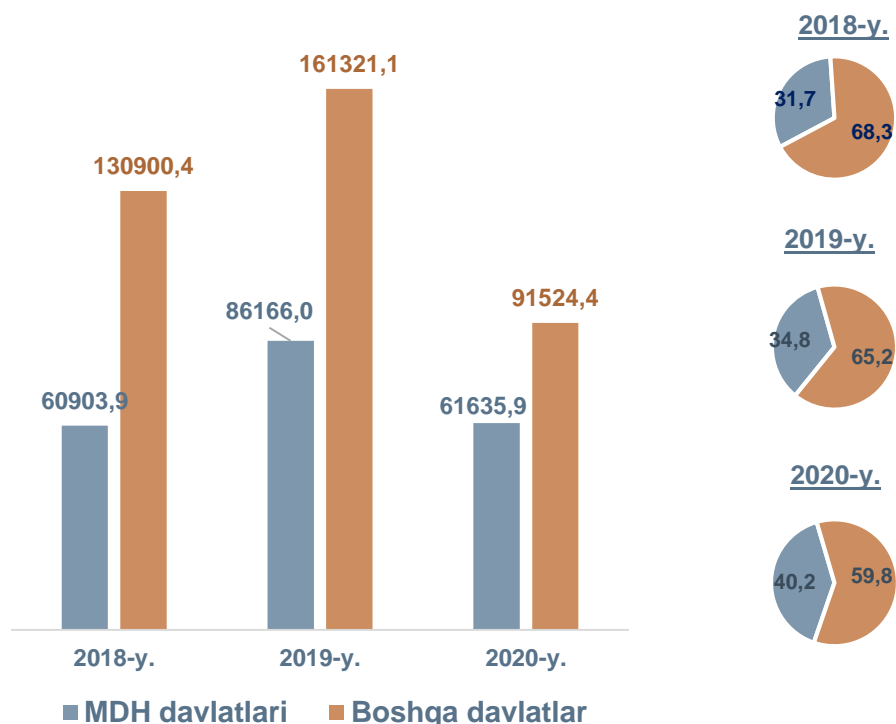
2020-yil yanvar-avgust oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko`rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida sezilarli o`zgarishlar qayd etilmadi, biroq shuni ta`kidlash joizki, 2019-yilning yanvar-avgustiga nisbatan, sanoat mahsulotlardan tashqari barcha tovar va xizmatlarda kamayish kuzatildi.

**EKSPORT
TARKIBI
DINAMIKASI
(yanvar-
avgust,
% da)**

Tarkibi	ulushi, %		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	1,2	2,0	-
Ichimliklar va tamaki	-	-	0,1
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	7,2	8,5	5,4
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,2	-	0,4
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	20,2	6,7	40,1
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	28,4	34,4	19,7
Sanoat mahsulotlari	2,0	0,3	4,5
Mashinalar va transport uskunolari	23,4	38,7	0,8
Har xil tayyor mahsulotlar	1,8	1,2	2,7
Xizmatlar	15,6	8,2	26,3

**MDH
VA BOSHQA
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI**
(yanvar-avgust,
ming AQSh
dollari,
ulushi, % da)

So`nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi oshdi va ularning jami eksportdagi ulushi 2018-yil yanvar-avgustida **31,7** % dan 2020-yil yanvar-avgustda **40,2** % ga yetdi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi **59,8** % ni tashkil etdi.

**VILOYAT
EKSPORTIDA
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLAR-
NING ULUSHI,**
foizda
(2020-yil
yanvar-avgust)

2020-yilning yanvar-avgust oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo`yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Eron (eksport umumiy hajmining **22,1** %), Qozog`iston (**16,0** %), Rossiya Federatsiyasi (**14,4** %), Turkiya (**11,9** %), Afg`oniston (**8,8** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**6,6** %) va Qirg`iz Respublikasi (**4,1** %) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi **84,0** foizni tashkil etmoqda.

Tovarlar va xizmatlar eksporti bo`yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan etakchi bo`lgan Qozog`istonning bir pog`onaga tushishi hisobiga, Eron eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni oldi.

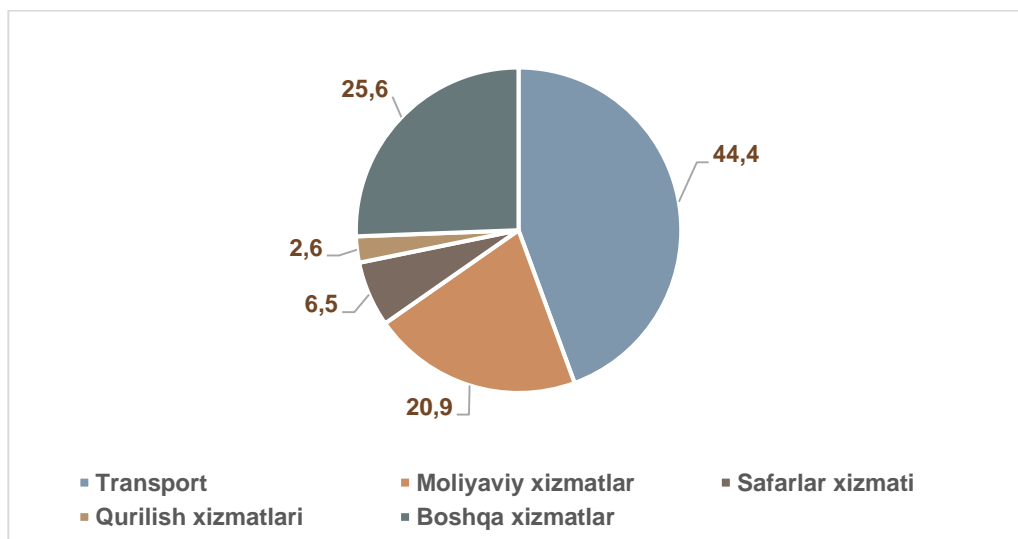
Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha geografiyasi 2019-yining mos davriga nisbatan **38** davlatdan **40** davlatga ko'paydi.

**QASHQADARYO
VILOYATINING
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLARGA
AMALGA
OSHIRGAN
EKSPORTI HAJMI
VA O`SISH
SUR`ATLARI
(yanvar-avgust)**

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2019-yil yanvar- avgust	2020-yil yanvar- avgust	2019-yil yanvar- avgust	2020-yil yanvar- avgust	2019-yil yanvar- avgust	2020-yil yanvar- avgust
Eron	39 264,0	26 243,9	3,4 m.	66,8	1	1
Qozog`iston	21 580,9	20 733,8	139,3	96,1	4	2
Rossiya Federatsiyasi	20 911,6	19 272,4	105,1	92,2	5	3
Turkiya	39 088,7	16 208,9	2,1 m.	41,5	2	4
Afg`oniston	13 966,2	12 798,3	2,2 m.	91,6	6	5
Xitoy Xalq Respublikasi	36 406,1	9 534,2	69,7	26,2	3	6
Indoneziya	8 824,9	5 997,3	53,0	68,0	8	7
Qirg`iz Respublikasi	3 628,8	5 728,0	3,3 m.	157,8	9	8
Tojikiston	13 950,2	5 622,5	113,6	40,3	7	9
Pokiston	1 917,1	4 318,7	72,1	2,3 m.	11	10
Ukraina	3 242,2	1 530,7	9,7 m.	47,2	10	11
Singapur	445,9	1 059,7	25,4	2,4 m.	20	12
Moldova	631,5	780,7	105,4	123,6	15	13
Chexiya	1 032,1	564,0	4,3 m.	54,6	12	14
Yaponiya	2,3	436,7	105,6 m.	18,6 m.	36	15
Malayziya	644,5	433,0	2,4 m.	67,2	14	16
Filippin	556,3	418,6	-	75,2	17	17
Hindiston	38,5	373	67,2	9,7 m.	28	18
Polsha	764,8	313,2	2,0 m.	41,0	13	19
Belarussiya	277,3	164,1	111,3	59,2	23	20

**XIZMATLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(yanvar-avgust,
Ulushi, % da)**

Xizmatlar eksporti hajmi **2 723,3** ming AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining **1,8 %** ini tashkil etib, 2019-yilning mos davriga nisbatan **38,8 %** ga kamayganligi kuzatildi. So`nggi uch yilda o`shish hisobiga xizmatlarning jami eksportdagi ulushi o`sdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport (**44,4 %**) va moliyaviy (**20,9 %**) xizmatlari hissasiga to`g`ri kelgan. Shu bilan birga safarlar (**6,5 %**), qurilish xizmatlari (**2,6 %**) va boshqa xizmatlar umumiy hajmda **25,6 %** ni tashkil etgan.

**MEVA-
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARI
EKSPORTI**

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo`lgan **28,9** mln. dollarga yaqin qiymatli **55,8** ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2019-yilning mos davriga nisbatan **28,9** mln. AQSh dollarida pastlashish kuzatilib, **50,1 %** ga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, **11,6** mln. AQSh dollariga teng **24,8** ming tonna sabzavot, shuningdek, **17,3** mln. AQSh dollari qiymatidagi **31,0** ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qozog`iston (**45,6 %**), Rossiya Federatsiyasi (**26,3 %**), Qirg`iz Respublikasi (**10,0 %**), Afg`oniston (**8,3 %**) va Pokiston (**7,4 %**) davlatlari hissasiga to`g`ri kelgan.

MEVA -
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARINING
EKSPORT TAHLILI
(yanvar-
avgust)

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi **18,8 %** ni tashkil etdi.

Davlatlar	2019-yil yanvar-avgust			2020-yil yanvar-avgust		
	ming tonna	ming AQSh dollari	ulushi, % da	ming tonna	ming AQSh dollari	ulushi, % da
Jami:	42371,6	57817,2	100,0	55810,8	28873,5	100,0
Qozog'iston	25220,4	15551,9	26,9	32201,4	13168,3	45,6
Rossiya Federatsiyasi	10376,4	4056,4	7,0	15841,9	7631,6	26,4
Qirg'iz Respublikasi	261,2	8568,4	14,8	1630,5	2886,8	10,0

**MEVA -
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARINING
EKSPORT TAHLILI
(yanvar-
avgust)**

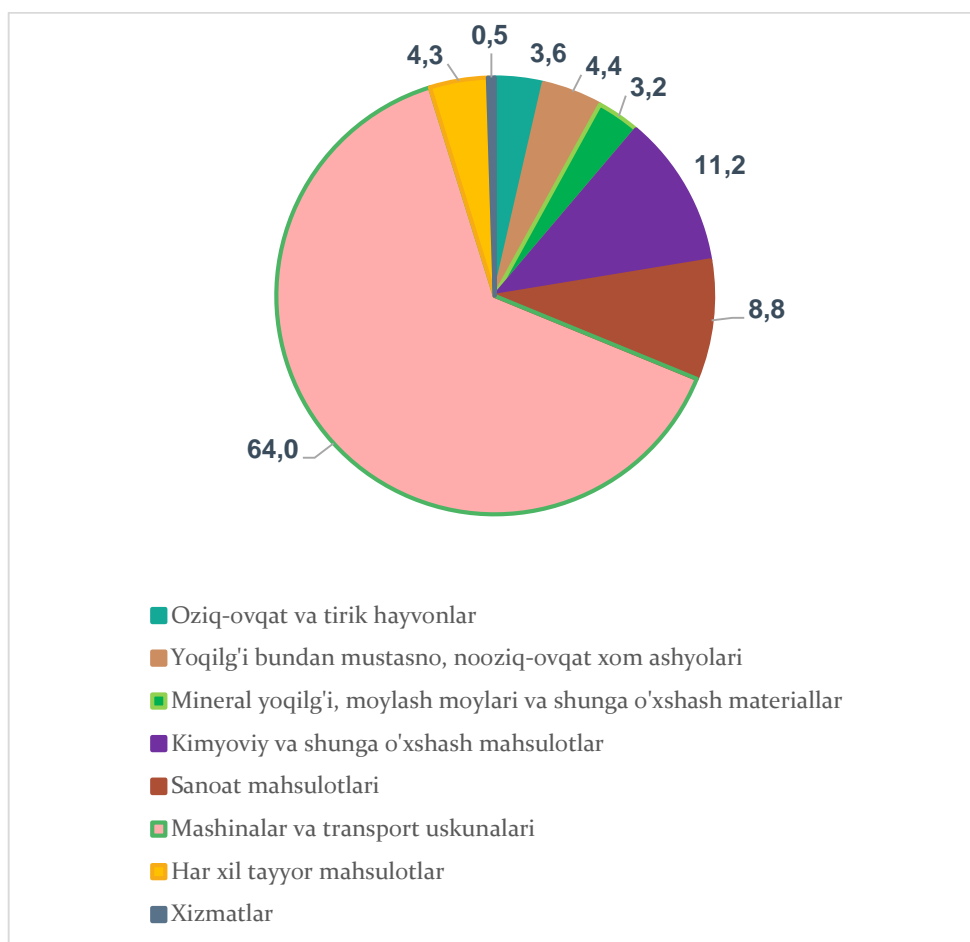
Davlatlar	2019-yil yanvar-avgust			2020-yil yanvar-avgust		
	ming tonna	ming AQSh dollari	ulushi, % da	ming tonna	ming AQSh dollari	ulushi, % da
Afg'oniston	854,6	1689,9	2,9	3753,9	2390,1	8,3
Pokiston	653,9	1557,5	2,7	1459,4	2136,4	7,4
Xitoy Xalq Respublikasi	51,1	55,8	0,1	178,0	205,9	0,7
BAA	54,8	112,3	0,2	49,6	147,3	0,5
Iroq	258,5	261,5	0,5	83,4	83,4	0,3
Hindiston	195,4	93,4	0,2	184,6	68,0	0,2
Latviya	-	-	-	21,0	26,3	0,1
Turkiya	2078,5	1586,6	37,3	22,0	24,2	0,1
Belarussiya	168,9	64,5	0,1	105,1	23,8	0,1
Ukraina	1187,1	3129,9	5,4	96,9	23,6	0,1
Eron	210,0	188,0	0,3	23,0	23,0	0,1
Moldova	-	-	-	100,8	21,4	0,1
Polsha	497,4	466,0	0,8	59,3	13,4	-
Ozarbayjon	21,8	28,2	-	-	-	-
Bolgariya	67,5	314,2	0,5	-	-	-
Kipr	23,1	3,9	-	-	-	-
Gruziya	43,5	5,2	-	-	-	-
Germaniya	20,0	5,7	-	-	-	-
Yaponiya	0,2	0,2	-	-	-	-
Koreya Respublikasi	68,9	48,3	0,1	-	-	-
Litva	16,5	3,8	-	-	-	-
Ruminiya	19,9	11,8	-	-	-	-
Tojikiston	21,0	10,0	-	-	-	-
AQSH	1,0	3,8	-	-	-	-

*-qiymat ifodasidan

QASHQADARYO VILOYATINING IMPORTI (2020-yil yanvar-avgust)

2020-yil yanvar-avgust oylarida import hajmi **189,8** mln. AQSH dollarini va 2019-yilning mos davriga nisbatan **59,7** % ni tashkil etdi. Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020-yil yanvar-avgustida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **128,0** mln. AQSh dollariga kamaydi.

XSST BO`LIMI
BO`YICHA
IMPORT TARKIBI
(2020-yil
yanvar-avgust,
ulushi, % da)

Xizmatlar importi esa **1,0** mln. AQSh dollariga yetdi.

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLAR-
DAN IMPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-
avgust)**

Tarkibi	ming AQSh dollari			umumiy hajmga nisbatan, %		
	Jami	MDH davlatlar	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlar	Boshqa davlatlar
Jami import	189 778,6	34 561,8	155 216,8	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	6 860,9	3 630,6	3 230,3	3,6	10,5	2,1
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	8 417,2	7 087,9	1 329,3	4,4	20,5	0,9
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	6 134,5	5 731,9	402,6	3,2	16,6	0,3
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	0,4	-	0,4	-	-	-
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	21 164,2	4 846,9	16 317,3	11,2	14,0	10,5
Sanoat mahsulotlari	16 716,5	5 250,6	11 465,9	8,8	15,2	7,4
Mashinalar va transport uskunolari	121 434,6	6 662,3	114 772,3	64,0	19,3	73,9
Har xil tayyor mahsulotlar	8 074,2	904,1	7 170,1	4,3	2,6	4,6
Xizmatlar	976,1	447,5	528,6	0,5	1,3	0,3

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORTNING O`ZGARISH SUR'ATLARI (2020-yil yanvar-avgust)

Importning eng katta ulushi, jumladan, yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari (**20,5 %**) mashinalar va transport uskunalari (**19,3 %**) hamda mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar (**16,6 %**) MDH mamlakatlariga to`g`ri keladi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunalari (**73,9 %**) va kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar (**10,5 %**), hissasiga to`g`ri keladi.

XSST tarkibi	2019-yil yanvar-avgustiga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	59,7	50,3	62,3
shu jumladan:			
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	39,0	26,6	81,9
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	74,5	128,1	23,1
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	111,8	113,5	92,4
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	1,1	-	
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	58,6	30,7	80,1
Sanoat mahsulotlari	29,2	38,6	26,2
Mashinalar va transport uskunalari	72,2	46,9	74,5
Har xil tayyor mahsulotlar	37,8	143,9	34,6
Xizmatlar	4,6 m.	2,4 m.	22,4 m.

IMPORT TARKIBI DINAMIKASI (2020-yil yanvar-avgust, ulushi, % da)

Joriy davrda import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko`rsatdiki, 2019-yilning mos davriga nisbatan oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar importi **61,0 %** kamaydi.

**TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTIDAGI
YIGIRMATA
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
(yanvar-
avgust)**

Tarkibi	2018 yil yanvar- avgust	2019 yil yanvar- avgust	2020 yil yanvar- avgust
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	3,6	10,5	2,1
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	4,4	20,5	0,9
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	3,2	16,6	0,3
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	-	-	-
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	11,2	14,0	10,5
Sanoat mahsulotlari	8,8	15,2	7,4
Mashinalar va transport uskunolari	64,0	19,3	73,9
Har xil tayyor mahsulotlar	4,3	2,6	4,6
Xizmatlar	0,5	1,3	0,3

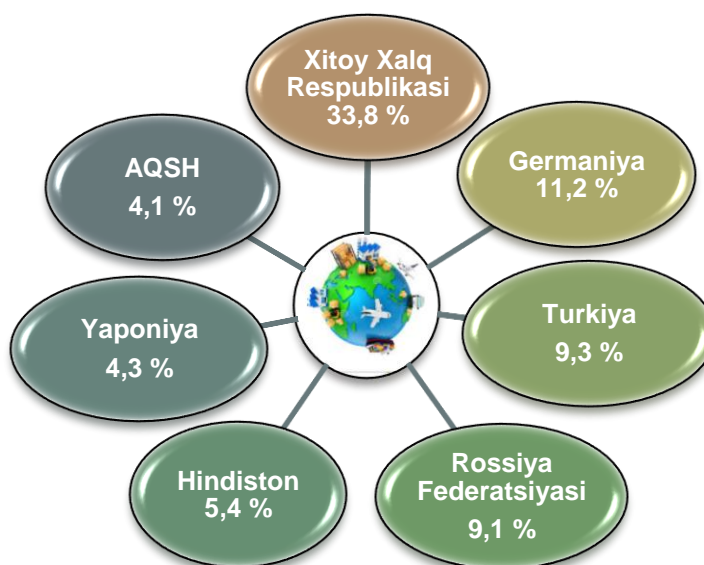
Hisobot davri yakunlariga ko`ra, import bo`yicha hamkor davlatlar orasida Xitoy Xalq Respublikasi (umumiy import hajmida **33,8 %** ulushi bilan) Germaniya (**11,2 %**) ortda qoldirgan holda birinchi o`rinni egalladi.

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O`sinh sur`ati, % da		O`rni	
	2019-yil yanvar- avgust	2020-yil yanvar- avgust	2019-yil yanvar- avgust	2020-yil yanvar- avgust	2019-yil yanvar- avgust	2020-yil yanvar- avgust
Xitoy Xalq Respublikasi	128 902,2	64 074,9	3,1 m.	49,7	1	1
Germaniya	7 155,4	21 222,7	93,9	3,0 m.	8	2
Turkiya	9 055,8	17 717,9	58,2	195,7	6	3
Rossiya Federatsiyasi	24 397,5	17 271,3	113,1	70,8	3	4
Hindiston	3 950,4	10 217,5	92,6	2,6 m.	15	5
Yaponiya	5 930,6	8 209,3	67,1	138,4	11	6
AQSH	6 072,0	7 850,5	129,6	129,3	10	7
Qozog`iston	24 357,3	6 734,7	2,2 m.	27,6	4	8

**TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTIDA
ASOSIY
HAMKOR-
DAVLATLAR
DINAMIKASI
(yanvar-
avgust)**

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O`shir sur`ati, % da		O`rni	
	2019-yil yanvar- avgust	2020-yil yanvar- avgust	2019-yil yanvar- avgust	2020-yil yanvar- avgust	2019-yil yanvar- avgust	2020-yil yanvar- avgust
Belarussiya	3 336,3	5 390,0	3,3 m.	161,6	17	9
Fransiya	4 414,3	3 868,6	3,5 m.	87,6	13	10
Avstraliya	-	3 276,6	-	-	52	11
Italiya	2 344,7	2 756,4	23,1	117,6	19	12
Koreya Respublikasi	21 281,6	2 753,6	27,4	12,9	5	13
Turkmaniston	6 735,3	2 291,2	14,0 m.	34,0	9	14
Litva	28 609,8	2 167,9	47,0 m.	7,6	2	15
Shveysariya	4 359,1	1 644,2	33,5 m.	37,7	14	16
Qirg'iz Respublikasi	80,7	1 624,2	6,8	20,1 m.	42	17
Polsha	598,8	1 400,3	12,2 m.	2,3 m.	28	18
Janubiy Afrika	-	1 208,2	-	-	53	19
Ukraina	8 993,9	947,4	166,0	10,5	7	20

2019-yil bilan taqqoslaganda import bo'yicha eng yuqori oltilikga Germaniya, Hindiston va Yaponiya qo'shildi. 2020-yil yanvar-avgust oylari yakuni bo'yicha Qashqadaryo viloyati tomonidan **52** davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

**TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTIDA
ASOSIY
HAMKOR-
DAVLATLAR
DINAMIKASI
(yanvar-
avgust)**

Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy, Germaniya, Turkiya, Rossiya Federatsiyasi, Hindiston, Yaponiya va AQSH) jami importning **77,2** % ini tashkil qiladi, bu **146,6** mln. AQSh dollarini tashkil etadi.

Mamlakatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning qismlari importining o'sishi tabiiydir. Shunday qilib, Xitoy, Germaniya, Rossiya, Turkiya tomonidan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

Shu o`rinda ta`kidlash lozimki, davlatimiz tomonidan qurilish mahsulotlari importi o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarish hamda ichki bozorni sifatli va arzon qurilish materiallari bilan ta`minlash bo`yicha bir qator islohotlar amalga oshirilmoqda.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi
Tel.:75-221-44-28**